

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio I. Utrum existat Purgatorium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

que plures, quos inter agmen ducunt *Bailius*, *Hobbesius*, *Spinoza*, quos etiam secuti sunt *Lockius*, & *Clericus*. Quorum omnium argumenta copiosè refutata vide in *Tract. De peccatis*, & eorum pœnis. Hic igitur de *Purgatorio* duntaxat sermone instituemus.

Q U A E S T I O I.

Utrum existat Purgatorium?

Purgatorii nomine intelligitur locus quidam, in quo tamquam in carcere post hanc vitam purgantur animæ Justorum, quæ in hac vita non plenè ab omni reatu purgatæ fuerunt, ut sic prorsus emundatæ ad visionem Dei beatificam admittantur. Post *Waldenses* aliosque veteres Hæreticos *Purgatorium* negavit *Lutherus* in Libro ad *Waldenses* de Eucharistia. Cùm, inquit, negatis *Purgatorium*, damnatis *Missas*, *vigilias*, *cœnobias*, *monasteria*, & quidquid per hanc imposturam erectum est, per omnia etiam probo. Et *Calvinus* L. 3. *Inst. c. 5. §. 6.* ita scribit: *Purgatorium exitiale Satanæ commentum, quod Christi Crucem evacuat, quod contumeliam misericordiae Dei non ferendam irrogat, quod Fidem nostram labefacit, & evertit. Antesignanos suos sequuntur Lutherani & Calvinistæ. Nec mirum, cùm enim utrique negent & satisfactionem nostram, & discrimen peccati mortalis à veniali; ut consequenter mentiantur, Purgatorium respuere debent.*

190.
Erro-
res
HH.

Dari Purgatorium, est Dogma Catholicum. 191.
Ita enim habet Professio nostra Fidei: *Constanter Datur*
Tom. II. Qq teneo Pur.

gato- teneo Purgatorium esse: animasque ibi detentas
 rium. Fidelium suffragiis juvari. Probatur autem
 1°. ex V. T. JUDAS Machabæus 2. Mach. 12. fa-
 ctâ collatione duodecim millia drachmas argenti
 misit Jerosolymam offerri pro peccatis mortuorum
 sacrificium, bene & religiose de resurrectione co-
 gitans (nisi enim eos, qui ceciderant, resurre-
 cturos speraret: superfluum videretur & vanum
 pro mortuis orare) & quia considerabat, quòd hi,
 qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam
 haberent repositam gratiam. Sancta ergo & sa-
 lubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à
 peccatis solvantur. Hinc BELLARMINUS deducit
 sequentia: posse mortuos post hanc vitam à pecca-
 tis solvi, & proinde esse Purgatorium. Sacrificia
 & Orationes vivorum prodesse defunctis. Non
 semper expiari in morte omnes peccatorum reli-
 quas, ut ait *Lutherus*, nam isti, pro quibus
 orari jussit JUDAS, mortui erant morte violentâ,
 & pro religione, nec tamen credebat JUDAS, illos
 plenè purgatos esse. Posse hominem sanctè & piè
 mori, & tamen habere debitum aliquod solvendum,
 vel propter venialia peccata non remissa in vita,
 vel propter satisfactionem pro mortalibus remissis
 non omnino expletam. Solet etiam laudari illud
*Tob. 4 v. 18. Panem tuum & vinum super se-
 pulturam Justi constitue, & noli ex eo manduca-
 re & bibere cum peccatoribus.* Cujus loci commu-
 nis hæc est interpretatio: instrue convivium, &
 voca fideles pauperes, ut ipsi post acceptam ele-
 mosynam orent pro anima defuncti. Hinc enim
 nata est illa consuetudo, quæ & olim in Ecclesia
 fuit, & nunc etiam est, ut adfines defuncti con-
 vivium

HOMIN. POST MORTEM. 611

vivium faciant, mittantque cibum & potum pauperibus, ut pro defuncti anima orent. *Cur* (inquit S. CHRYSOSTOMUS *Hom. 32. in Matth.*) *post mortem tuorum pauperes convocas? cur Presbyteros, ut pro eis velint orare, obsecras?* Item L. 1. *Reg. c. ult.* habitatores Jabes Galaad auditâ Saülis morte jejunaverunt septem dies; & 2. *Reg. 1.* David flevit & jejunavit pro Saüle & Jonatha, aliisque occisis. Equidem fuerunt hæc signa doloris; attamen omnino credibile est, factum illud quoque fuisse, ut defunctorum animæ juvarentur, nam DAVID 2. *Reg. 12.* etsi jejunaret pro filio infante, cum ægrotaret, ipsius tamen morte cognitâ ab oratione & jejunio cessavit: quippe sciebat, illum orationibus & jejunio non indigere. 2°. Ex N. T. *Matth. 12. v. 32.* ait Christus: *Quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei, qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in hoc seculo, neque in futuro.* Igitur supponit Christus aliqua peccata in futuro seculo remitti: non in cœlo, in quod nihil coinquinatum intrabit; neque in inferno, unde nulla datur redemptio; igitur in loco quodam tertio. *Luc. 12.* *Esto consentiens adversario tuo citò, dum es cum eo in via, ne forte tradat te adversarius Judici, & Judex tortori, & mittaris in carcerem. Amen dico tibi, non exies, donec reddas novissimum quadrantem.* Ubi per adversarium rectè intelligitur lex Dei, aut conscientia, vel quia continuò adversantur pravis nostris desideriis, vel quia adversùm nos stabunt in judicio tamquam accusatores & testes. *Judex est Christus: Ministri* (ut habet *Matthaus c. 5. v. 25.*)

sunt Angeli boni vel mali. Carcer vel est infernus, in quo tamen multæ mansiones sunt, aliæ pro damnatis, aliæ pro his, qui purgantur; vel etiam Purgatorium simul & Gehenna, ut sensus sit: si debitum sit insolubile, nunquam exibis; si solubile, exibis, cum totum exactè solveris. Idque factis colligitur ex scopo ipsius parabolæ desumptæ à debitore, qui non propter crimen, sed propter debitum pecuniarium conjicitur in carcerem, donec solvat. Solent autem hujusmodi homines ordinariè egredi post aliquod tempus. Ut adeo Christus hortari nos voluerit, ad componenda cum Deo omnia, quando facilè (in hac sc. vita) impetramus remissionem pœnæ peccatis nostris debitæ, nec expectemus seculum futurum, ubi omnia severissimè exigentur. I. ad Cor. 3. inquit Apostolus: *Ipsè autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* Ubi Apostolus hac utitur metaphora: *Secundum gratiam Dei, quæ data est mihi, ut sapiens Architectus fundamentum posui. Alius autem superædificat, unusquisque autem videat, quomodo superædificet; fundamentum enim aliud nemo potest ponere præter id, quod positum est, quod est Christus Jesus. Siquis autem superædificat super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, lignum, fœnum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit. Dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, & uniuscujusque opus quale sit, ignis probabit. Si cujus opus manserit, quod superædificavit, mercedem accipiet; si cujus opus arserit, detrimentum patietur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* Ubi fundamenti nomine intelligitur Christus

us

HOMIN. POST MORTEM. 613

stus ab Apostolis annunciatum, qui idcirco sunt primi velut Architecti Fidei & Religionis Christianæ: nomine auri, argenti & lapidum pretiosorum venit doctrina utilis & salutaris aliorum Prædicatorum, docentium eos, qui jam Fidem receperunt, nec verbo solum, sed etiam exemplo Apostolico, ita ut verè auditores suos ædificent, atque in pietate & religione promoveant. Nomine autem ligni, scæni, stipulæ intelligitur doctrina non quidem hæretica vel mala, sed tamen curiosa, inutilis & supervacanea eorum prædicatorum, qui ad populum orthodoxè quidem dicunt, non tamen eo fructu & commodo, quod Deus exspectat, ita, ut sicut priores cum magno suo merito Fideles instruunt, ita isti non solum absque magno merito, sed etiam cum reatu culpæ saltem venialis doceant. Ita **BELLARMINUS**. Quæ quidem expositio ideo præoptanda videtur, quia nomine ædificantium intelliguntur Doctores; igitur nomine operis ipsorum intelligi doctrina debet; tum quia hæc interpretatio maxime congruit Doctoribus Corinthiorum, qui plus æquo dediti erant eloquentiæ & Philosophiæ, de quo vitio Corinthios reprehendit Apostolus in hac epistola. Ac denique, quia est media inter duas similitudines, quibus utitur **S. PAULUS** in eod. cap. Tres enim similitudines ponit, Imam de agricolis plantantibus & rigantibus, qua bonos duntaxat Doctores complexus est. 2dam de ædificantibus super bonum fundamentum, qua supradictos comprehendit Doctores, bonos videlicet, & leviter malos. 3tiam de corruptoribus templi, qua solos malos, h. e. errores pro veritate, & pro virtutibus vitia vendentes designat. Itaque sensus est, qui

in iudicio particulari inveniuntur ædificasse lignum, fœnum, aut stipulam, pœnam aliquam purgatoriam & temporalem subibunt, sicque salvi erunt quasi per ignem. Consentiunt Patres Latini: S. AMBROSIVS in h. l. sed cum, inquit: Paulus dicit: Sic tamen quasi per ignem; ostendit quidem illum salvum futurum, sed pœnas ignis passurum, ut per ignem purgatus fiat salvus, & non sicut perfidi æterno igne in perpetuum torqueatur. Ulterius I. ad Cor. 15. ait idem Doctor Gentium, *Quid facient, qui baptizantur pro mortuis, si mortui non resurgunt? ut quid baptizantur pro illis?* ubi iuxta expositionem veram & germanam Apostolus loquitur de Baptismo lacrymarum & pœnitentiæ, qui suscipitur orando, jejunando & faciendo elemosynas, ita ut sensus sit: Quid facient, qui orant, jejunant, seseque adfligunt pro mortuis? nam addit S. PAULUS: *ut quid & nos periclitamur totâ die? q. d.* Cur quidam se adfligunt pro mortuis, & ego quid me affligo prædicando Evangelium, si mortuorum resurrectio non est? quo loquendi more tacitè repetit illud Mach. 2. c. 12. *Si mortui non resurgunt, superfluum est & vanum orare pro mortuis.* Est quoque hæc Scripturæ phrasis, qua baptizari pro affligi usurpatur. Sic Marc. 10. *potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum, & baptismo, quo ego baptizor, baptizari?* & Luc. 12. *Baptismo habeo baptizari.* Hæc omnia firmantur sensu communi & perpetuo totius Ecclesiæ, de quo in Q. seq.

Respondetur ad objecta.

Obj. I. Hic Liber Machabæorum non est Canonicus: aut certè hæc pars non est canonica: *Sanc- tæ & piæ de resurrectione cogitans, nisi enim eos*
qui

HOMIN. POST MORTEM. 615

qui ceciderant, resurrecturos speraret, superfluum videretur & vanum pro defunctis orare, quia innuit animas cum corporibus interire & resurgere, alioquin non esset superfluum & vanum pro mortuis orare, etiamsi corpora non resurgerent, quia adhuc profuisset animabus liberatio à pœnis purgatorii. *Resp.* Ad 1um. Machabæorum Libros duos priores verè canonicos esse, hic tamquam certum aliunde supponimus. Ad 2^{dum}. Qui Machabæorum tempore resurrectionem mortuorum negabant, simul etiam animarum inficiabantur immortalitatem. Unde Apostolus I. ad Cor. 15. *Quid mihi prodest, si mortui non resurgunt? comedamus & bibamus, cras enim moriemur.* q. d. Si mortui non resurgunt, sequitur & animas mortales esse, & cum corpore interire. Sic quoque Auctor Libri Machabæorum ubi resurrectionem mortuorum tamquam certissimam habet, exinde concludit animas corpori superstites fore; & si mortuorum resurrectio non detur, animas quoque mortales esse, ideoque superfluum & vanum fore pro defunctis orare.

Inst. I. Hæc conclusio: *Sancta ergo & salubris est cogitatio*, non videtur Historico convenire, qui solum res gestas exponit: videtur proinde à margine ad textum malâ fide translata. *Resp.* Vana est hæc suspicio: neque enim Historicis omnino insolitum est, quandoque ex rebus gestis colligere aliquid, quod ad imitationem & bonos mores pertineat. Præterea lectio græca (quamvis quoad sensum sit eadem) non habet particulam *ergo*, sed est hujusmodi: *Deinde considerans, iis, qui cum pietate obdormierant, optimam repositam gratiam,*

quæ sancta & pia consideratio fuit, ideo pro mortuis expiationem fecit, ut à peccato solverentur.

Inst. 2. Sacrificia & orationes jubentur fieri pro illis, quos constabat in peccato mortali decessisse, siquidem sub interfectorum tunicis reperta sunt quædam ex donariis idolorum, quæ rapuerant contra expressam prohibitionem *Deut. 7.* Hujusmodi autem animabus an prodesse poterant Sacrificia & orationes vivorum? *Resp.* Peccatum illud saltem in nonnullis potuit esse veniale, quia cum ex donariis illis accepissent non in honorem idolorum, sed ditescendi cupiditate, poterant existimare legem illam non esse in his circumstantiis graviter prohibitivam; aut si mortale fuit, poterant ex militibus vel multi, vel pauci de hoc suo peccato in articulo mortis doluisse; aut certè hæc fuit opinio *Judæ Machabæi*, alioquin non diceret Scriptura, eum considerasse, eos, qui cum pietate obdormiverant, optimam habere repositam gratiam. Fuit sanè incertus, ideoque pro illis licuit orare, & offerre sacrificia.

Inst. 3. Non sequitur: Judas pro interfectis jussit fieri preces & sacrificia; ergo erant in purgatorio. Proinde non probatur inde Purgatorium. *Resp.* Atqui hæc consecutio est legitima: Judas voluit, ut pro occisis sacrificia & preces fierent; igitur existimavit fieri posse, ut essent in purgatorio; aut etiam ista: Scriptura laudat orationem pro defunctis; igitur purgatorium est in altera vita, alioquin pro defunctis frustra preces funderentur, & Scriptura falleret orationem istam laudando.

Obj. II. *Pf. 126.* dicitur: *Cum dederit dilectis suis somnum, ecce hereditas Domini:* ubi significatur, justos, simul atque dormierunt somnum
mortis

HOMIN. POST MORTEM. 617

mortis suæ, mox ad hæreditatem Domini pervenire. *Resp* Justi plenè purgati statim ab obitu cœlestem gloriam consequuntur: Cæteri autem, quibus aliquid luendum restat, & ipsi hæreditatem Domini capiunt, non quidem mox in re, sed tamen in spe certissima.

Obj. III. Ecclesiastes c. 9. ait: Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare, quia nec opus, nec oratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas. Igitur in altera vita nullum est remedium pro peccatis. Et

c. II. Si ceciderit lignum ad austrum, aut ad aquilonem, in quocumque loco ceciderit, ibi erit; proinde non datur locus n. edius. Resp. Ad I. m. m. Hortatur Sapiens, ut homo in vita sua studeat sibi comparare merita, eoquod post mortem nullus sit amplius merendi locus. Justi tamen, qui in Purgatorio detinentur, id bonis suis operibus, cùm in terris viverent, meruerunt, ut in altera vita aliorum precibus juvari possint. *Ad 2. dum.* Sensus est, statum illum, in quo hominem mors corripuerit, fore perpetuum: aut enim homo decedit in peccato mortali, & cadit ad aquilonem, h. e. æternum peribit; aut in gratia sanctificante, & ad austrum cadit; h. e. ad cœlestem gloriam pertingit, vel statim, si nihil habeat, quod solvat; vel post factam debiti solutionem. Certè hic locus non oberat limbo Patrum; igitur nec Purgatorio.

Obj. IV. Ezech. 18. Cùm aversus fuerit impius ab impietate sua, omnium iniquitatum ejus non recordabor, at recordaretur Deus iniquitatum amicorum suorum, quodsi eos in Purgatorio tam severe puniret. *Resp.* Sensus est: Omnium ini-

quitatum ejus non recordabor, in ordine ad pœnam æternam, nam Deus eo modo non recordabitur iniquitatum, *si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis, quæ operatus est, & custodierit omnia præcepta mea, & fecerit judicium & justitiam, vitâ vivet, & non morietur;* quo Deus non recordabitur omnium justitiarum, si Justus à justitia se averterit: *Omnes justitiæ ejus, quas fecerat, non recordabuntur,* sc. ad salutem æternam, quamvis Deus præmiis temporalibus illas remunerari soleat. Similiter Deus pœnitentium peccata non ita obliviscitur, quin eos pœnis visitet. Sic *David* post peccatum jam remissum adhuc punitus est morte filii.

Obj. V. Ex verbis *Matth. 12. v. 32.* nequit probari existentia Purgatorii, nam ibi Christus comparat peccatum in Spiritum Sanctum eum gravissimis peccatis, veluti cum blasphemia in Patrem & Filium, ideoque si Christus vellet dicere, quædam peccata remitti in altero sæculo, intelligeret ea, quibuscum tunc comparabat peccatum in Spiritum Sanctum; hoc autem falsum est, quia nullum grave peccatum post mortem remittitur. *Resp.* Equidem nullum grave peccatum post mortem remittitur *quoad culpam*, sed tamen *quoad pœnam*. Nempe Christus ibi significabat, hominem, qui peccat in Spiritum Sanctum, difficillimè & vix unquam conversum iri, ideoque peccata in Spiritum Sanctum neque in hoc seculo per pœnitentiam & quoad reatum culpæ, neque in futuro quoad reatum culpæ & pœnæ remittenda esse. Qui autem peccat in Filium hominis, faciliùs ille convertetur, & pœnitentiam aget, sicque remissionem culpæ

HOMIN. POST MORTEM. 619

culpæ obtinebit in hoc seculo, & in futuro remissionem pœnæ temporalis. Loquitur nempe Christus de remissione perfecta.

Inst. 1. Hæc dictio: *non remittetur ei nec in hoc Seculo, nec in futuro*, est mera phrasis, idemque sonat, quod *in æternum non remittetur*; idque declaravit S. MARCUS c. 3. v. 29. qui uno verbo dicit: *in æternum*. *Resp.* At illud *æternum*, quod significatur, duas habet partes, hoc nempe seculum, & futurum, quodque MARCUS universè dixit, id MATTHÆUS in partes distribuit, quod numquam fecisset, nisi ad utramque partem, ad præsens seculum & futurum peccatorum remissio pertineret. Certè ineptè loqueretur, qui diceret: non ducam uxorem nec in hac vita, neque in futura; cùm in futura neque nubent, neque nubentur.

Inst. 2. Christus ubi negat peccata in Spiritum Sanctum umquam remittenda esse, negat illa remissum iri quoad reatum culpæ & pœnæ vel in hoc, vel in futuro seculo; ergo dum adfirmat peccatum in Filium hominis remissum iri, etiam adfirmare dicendus esset, illud quoad reatum culpæ & pœnæ remittendum esse vel in hoc seculo, vel in futuro; ac proinde culpa gravis etiam in futuro seculo remitti posset, quod negant Orthodoxi. *Resp.* Hæc pars: *Non remittetur ei neque in hoc seculo, neque in futuro*, est simpliciter negativa, ideoque excludit, & negat remissionem tam culpæ, quàm pœnæ, tum pro præsentè, tum pro futuro seculo. Prior autem pars: *Quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei*, est adfirmativa, ideoque patitur disjunctionem & culpæ & pœnæ

næ, præsentis & futuri seculi. Remissâ igitur culpâ in hoc seculo, pœna in altero remitti potest, non quidem æterna, hæc enim ubi reatus culpæ gravis extinctus est, in temporalem fuit commutata.

Inst. 3. Horum verborum: *neque in hoc seculo, neque in futuro*, sensus est: neque in hoc, neque in novissimo iudicio, sc. remittetur. *Resp.* Istud temere fingit *Calvinus*: nam qui erunt illi, quibus hic non est remissum, & in iudicio novissimo remittetur? certè qui cum peccato gravi decedunt, in novissima iudicii die non absolventur. Supponit autem Christus, quædam esse peccata, quæ in futuro etiam seculo remitti possint saltem quoad pœnam (immo si vis, etiam quoad culpam, at hæc non nisi venialia sunt) alioquin inutilis foret ista emphasis: *neque in hoc seculo, neque in futuro*; igitur in altero seculo est quidam locus, in quo animæ detentæ huiusmodi remissionem pœnæ consequi valeant. Quis verò ille? an cœlum? at gaudii ille & beatitudinis locus est, in quem nihil coinquinatum introibit, nec debitor ante, quam ad novissimum quadrantem usque solverit; an infernus? at perpetuus hic est culpæ reatus; igitur & pœna sempiterna.

Inst. 4. Hæc consecutio non tenet: peccatum in Spiritum Sanctum non remittitur in futuro seculo; ergo quædam alia peccata in eo remitti possunt, sicut non sequitur: homicidæ huic vitæ gratia non est facta; igitur cæteris furti reis facta est. Et quid, si Christus dixisset: hoc peccatum non remittetur, neque in hoc sæculo, neque in inferno, an ideo argui posset, quædam peccata in inferno remitti? *Resp. ad Iumum.* Cùm Christus dixisset

set

set *Joann. 19. Regnum meum non est de hoc mundo*, inferebat Pilatus: *Ergo Rex es tu?* quin responderet Christus, ex negativo non rectè sequi affirmativum. Istud itaque si non sequitur secundum regulas Dialecticæ, at sequitur secundum regulam prudentiæ, quia alioquin Domini locutionem faceremus ineptam & inutilem. Ad 2dum. Pari ratione inepta foret altera illa locutio, quam *Ochinus* obtrudit, tum quia seculum tempus est, infernus autem locus; tum quia in inferno constat nullam fieri peccatorum remissionem.

Obj. VI. In textu Apostoli 1. ad *Cor. 3.* per hæc verba: *Dies enim Domini declarabit*, intelligi debet novissima judicii dies, hæc enim in Scripturis sæpe vocatur *dies Domini*: proinde ex his verbis: *Salvus erit, sic tamen quasi per ignem*, nequit colligi Purgatorium, alioquin hoc futurum esset, etiam post ultimum judicium. *Resp.* Hæc verba: *Salvus erit, sic tamen quasi per ignem*, non significant: salvus erit, dummodo priùs transeat per ignem, sed, salvus erit, dummodo priùs per ignem transierit; sive: salvus erit, ut illi qui per ignem transierunt. Alii tamen volunt, Apostolum loqui de die judicii particularis.

Inst. Si Apostolus ibi loquitur de Purgatorio, igitur omnes omnino justii pœnas Purgatorii sentient, nam ait: *quia in igne revelabitur, & uniuscujusque opus quale sit, ignis probabit.* *Resp.* Per hæc verba Apostolus non intelligit ignem purgantem vel adfligentem animas, sed ignem severi & justii judicii Dei probantem & examinantem. Judicium autem Dei rectè vocatur ignis, quia purissimum est, celerrimum, efficacissimum, & intimè

mè penetrativum. Cumque Deus totus sit iustitia, totus iudicium, inde in Scripturis vocatur ignis, uti Malach. 3. Ipse quasi ignis conflans. Et ad Hebr. 12. Etenim Deus nosler ignis consumens est. Neque ex illis, sed ex verbis postremis Purgatorium colligitur. Si adificarent (inquit S. AUGUSTINUS in Ps. 37.) aurum, argentum, lapides pretiosos, de utroque igne securi essent, non solum de illo æterno, qui in æternum cruciaturus est impios, sed etiam de illo, qui emendabit eos, qui per ignem salvi erunt. Et S. GREGORIUS L. 4. Dial. c. 39. explicans hunc ipsum locum Apostoli: Quamvis hoc, inquit, de igne tribulationis in hac vita nobis adhibitæ, possit intelligi, tamen si quis hoc de igne futurae purgationis accipiat, pensandum sollicitè est, quia illum per ignem dixit salvari, non qui super hoc, ferrum, æs, vel plumbum ædificat, id est, peccata majora, & idcirco duriora, atque tunc jam insolubilia, sed lignum, fœnum, stipulam, id est, peccata minuta atque levissima, quæ ignis facile consumit.

Obj. VII. Si Apostolus I. ad Cor. 15. locutus esset de baptismo lacrymarum & pœnitentiæ, potius debuisset dicere: quid faciemus, qui baptizamus pro mortuis? nam omnes Christiani orant pro mortuis. Resp. Apostolus argumentum ducere volebat non à consuetudine Christianorum, quæ tamquam nova rejici potuisset; sed à consuetudine Judæorum, qui more veteri, & secundum Scripturarum exempla pro mortuis orabant, & jejunabant.

Obj. VIII. Matth. 25. Duo solum ordines hominum statuuntur, alter illorum, ad quos Christus: Venite benedicti; alter eorum, qui audient:

Ite

HOMIN. POST MORTEM. 623

Ite maledicti. Et si quis daretur medius, profecto Christus ad Latronem non dixisset: *Hodie mecum eris in paradiso*, quia si verum est, quod Catholici dicunt, remissâ culpâ non omnem simul pœnam remitti, multum adhuc habuit, quod solveret ille Latio. Dicendum proinde, Justis una cum culpa omnem simul pœnam remitti, juxta illud ad *Rom. 8. Nihil damnationis est iis, qui sunt in Christo Jesu.* *Resp.* Ad *1mum.* Duo hominum ordines erunt in supremo judicio, de quo ibi Christus loquitur. Ad *2dum.* Mors illa durissima, quam animo patientissimo, & divini amoris igne accensus Latio ferebat, simulque confessio tam singularis eo facta tempore, quo ipsi Apostoli aufugerant, poterant meritò in plenam satisfactionem reputari. At esto, singulare hoc fuerit Latronis privilegium: an idcirco tali omnes gaudebunt? Ad *3tium* Apostolus hic negat concupiscentiæ motus indeliberatos peccatum esse in iis, qui per baptismum in Christo regenerati sunt, qui non secundum carnem ambulant, sed secundum spiritum. Proinde hic locus non Purgatorium oppugnat, sed *Lutheranorum* hæresim, qui motus etiam indeliberatos dicunt vera esse peccata.

Obj. *1X. 2. ad Cor. 5. Omnes adstabimus ante tribunal Christi, ut referat unusquisque, prout gessit in corpore, sive bonum, sive malum: si autem post hanc vitam remittuntur peccata, & locus est purgationi, non recipiet unusquisque, prout gessit in corpore.* *Resp.* Etiam illi, qui locum remissionis & purgationis inveniunt post mortem, recipiunt, quod gesserunt in corpore, nam perseverando in Fide & charitate usque ad mortem meruerunt,

runt, ut etiam post mortem purgari possent. Cumque animæ in purgatorio detentæ nihil mereri amplius, nec demereri possint, in novissimo iudicii die recipient, prout in corpore gesserunt.

Obj. X. Apoc. 14. Beati mortui, qui in Domino moriuntur: amodo jam dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis; opera enim illorum sequuntur illos: at justi omnes in Domino moriuntur; igitur omnes requiescunt, neque est locus, in quo eorum quisquam torqueatur. Resp. Vel particula amodo non designat tempus à morte, sed à fine supremi iudicii, ut colligitur ex v. 7. & 9. Timete Dominum, & date illi honorem, quia venit hora iudicii ejus . . . Et tertius Angelus secutus est eos, dicens voce magna: si quis adoraverit bestiam, & imaginem ejus, & acceperit characterem in fronte sua aut in manu sua: & hic bibet de vino iræ Dei. Vel de animabus plene purgatis loquitur S. JOANNES, quas cum Agno jam triumphantes in cælo videbat: Et audivi vocem de cælo . . . & cantabant quasi canticum novum ante sedem . . . Hi sequuntur Agnum, quocumque ierit: hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo & Agno, & in ore eorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum Dei.

Obj. XI. Decedentes in statu peccati mortalis continuò addicuntur suppliciis æternis; ergo etiam morientes in statu gratiæ ad visionem Dei beatificam mox admittuntur, nam Deus non est segnior in præmiando, quàm in puniendo. Resp. Qui moriuntur in statu peccati lethalis, sunt inimici Dei, digni, qui in puncto ad inferos descendant, cum nullus locus sit, in quo impii post hanc vitam
vel

HOMIN. POST MORTEM. 625

vel satisfacere possint, vel satispati pro peccato mortali, Deo justissimè ordinante, ut præsentis duntaxat vitæ tempus hominì salutare esse possit ad pœnitentiam & salutem. At singulari Dei bonitate factum est, ut, qui cum reatu culpæ venialis, aut temporalis pœnæ decedunt, locum invenirent, in quo ab isto reatu penitus absolverentur, atque sic plenè emundati ad regnum cœlorum pervenirent. Quod dicitur, Deum non esse segniorem ad præmiandum, quàm ad puniendum, tenet, si cætera sint paria, aut nisi sit ex parte hominis, quod beatitudinem retardet, cujusmodi est in anima justì decedentis cum reatu aut culpæ venialis, aut pœnæ temporalis.

Inst. Impii decedentes mox ad infernum descendunt, quin habeatur ratio bonorum operum, quæ aliquando fecerunt; ergo etiam justì morientes mox cœlum ingrediuntur, quin obstant vel noxæ veniales, vel pœnæ temporales adhuc solvendæ. *Resp.* N. C. Opera de se bona malorum aut fiunt in peccato mortali, & mortua sunt; aut peccatum mortale subsequuntur, & sunt mortificata, proinde vim nullam habent merendi præmium aliquod post hanc vitam; immo nec in præsentì vita ex certa & stabili lege Deus illa remuneratur. Opera autem justorum mala verè merentur pœnam aut in hac, aut in altera vita solvendam. Noxæ autem veniales, quibus justì morientes sæpe obnoxii sunt, probabiliùs remittuntur sub ingressum Purgatorii per actus charitatis, patientiæ elicitos ab anima; qui actus etfi novæ gratiæ & gloriæ meritorii non sint, impetratorii tamen sunt veniæ.